

Izhaja vsaki dan

Ima ob nedeljah in praznikih od 5. uri, ob ponedeljkih od 9. uri zjutraj.
 Poznatične številke se prodajajo po 3 mrvč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnjša vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšertni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K, naročbe brez dopolnane naročnine se upravi ne pošiljajo. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
 UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-branilnični račun št. 841.652.
 TELEFON št. 1167.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

POLITIČNO DRUŠTVO „EDINOST“

sklicuje

za nedeljo, 14. t. m., ob 2 1/2. uri pop.

Javen shod

v prostorih „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu.

Na dnevnem redu bo:

Razprava o ustanovitvi italijanske šole pri sv. Ivanu.

ROJAKI! Stvar je velike važnosti za naš prevažni Sv. Ivanski okraj. A neizmerne važnosti je tudi ozirom na naše mestno šolsko vprašanje. Zato pozivljamo toliko okoličanske kolikor mestne Slovence, da se v čim večem številu udeležijo tega shoda.

ODBOR.

Khuenščina v Dalmaciji.

Glavni listi Italije nočejo prenehati s podpihovanjem mržnje Italijanov proti Hrvatim. Njihovi protesti proti „barbarizmu Hrvatov“ svedočijo najbolje o realnosti italijanske kulture v.... dandanašnjih Italijanih. Ne vključujemo to v vseh Italijanov, ali zdi se, da oni, ki najbolj kriče, v resnici predstavljajo javno mnenje italijansko. Italijani žalijo brezobrazno Hrvate v dunajskem parlamentu, v svojih novinah tu- in onkraj Jadrana, na javnih skupščinah, pak tudi v svojem parlamentu v Rimu. Na drugi strani pa se pojavlja čim jačje glas pomirjenja: Hrvatje pišejo pomirljive italijanske članke, kažejo s prstom na tretjega, ki da med nami moti, da bi lovil v motnem. Zastoj: na italijanski strani se dalje kriči na vse grlo: barbari!

Pred nekoliko dnevi je imela prirediti rimska sekcija „Associazione nazionale Trento e Trieste“ javno skupščino v večnem mestu, da protestira proti „barbarstvu“. Ob tej priliki je poslala trojica vrednih hrvatskih akademikov — Bego, Ljubčić in Martinis — tudi v imenu svojih tovarišev generalu Garibaldiju v Rimu znano brzojavko, v kateri roti generala, naj uveri skupščino, da je italijanska javnost zavedena, ker na neslogi med Italijani in Slovani da je kriv oni — tretji. Dalje je zadržala brzojavka, da so Hrvati prijatelji Italijanom. Teksta brzojavke ne morem priobčiti, ker je bila ista zaplenjena od avstrijske oblasti.

Omenjeni shod je italijanska vlada zadržala.

General je odgovoril v smislu pozdrava.

Sedaj ni čas, da bi očitali hrvatski omladini, ker se je obrnila do kričača, kakoršen je Garibaldi, naj bo njen posredovatelj. Take so naše razmere — nismo si znali

pridobiti boljših prijateljev! Bilo kakor bilo: mi smo hoteli le iztakniti željo in delo na hrvatski strani pomirjenju v prilog. Ideja je zdrava: porodila jo je ideja samoobrane. Vsakdo, ki mu je do miru med narodi, da bi v tem miru živeje napredovala civilizacija, bi moral povspeševati realiziranje ideje pomirjenja med Italijani in Slovani. Ali avstrijska vlada ipak misli drugače. Dokaz temu je tudi to, da je cenzura v Splitu smatrala umestnim, da zapleni „Sloboda“, ker je prinesla tekst gornje brzojavke, ter da sodno proganja omenjene akademike radi.... veleizdaje! In zopet nam prihajajo na um besede Čingrije: Dalmacija se upre odločno in odbije vse poskuse, da bi se Khuenščina, pregnana iz Banovine, presadila na tla Dalmacije.

In res: prislušajte razgovorom politikov, kruhoborcev, čitajte hrvatske novine, pazite pozorno na drzne korake dunajske vlade, in priti morate do prepričanja, da se v Dalmaciji pripravljajo nekaj resnega. Tur je dozorel in dunajski — zdravnik ga hoče prerezati. Že pred velikimi cesarskimi vajami na morju in na kopnem v Dalmaciji smo bili na čistem, da se nekaj „iza brda valja“. Ali po obisku prestolonaslednika je postalo vse jasno. Dunajska vlada se pripravlja, da bi rušila, zastrupljala in demoralizovala v tej nesrečni deželi, ki so jo dunajske vlade osiromašile do beraške palice. Dela se hlastno, ker do odločilnega trenutka je le še malo časa.

Morda mi zamerjate, da sem začel z Italijani, pak jih potem zapustil ni žive, ni mrtve. No, potegnimo to personifikovano kulturo še enkrat na pozorišče in zakličimo jej, da se v grobovih stresejo od groze kosti italijanskih junakov, ki jih je vodil Garibaldi — ali pokojni, ne pa sedanjí kričač — heloti, grobokopi tuje svobode ste! Sedaj je namreč jasno vsakomur, čemu so iz Dalmacije in z Reke fecali po raznih „Piccolo“, „Tribuna“, „Corriere della Sera“ itd. tisti nesramni komentariji k hrvatskim izjavam za pomirjenje! Sedaj vemo, čemu se Rim in Dunaj tako lepo bratita na račun in v zasmeh Hrvatov. Dunaj hoče rešiti za-se Dalmacijo s pomočjo 15.000 mizernih italijanašev!!

Pred otvorenjem smo deželnega zbora Dalmacije in sabora Banovine — torej v oči-gled dnevu, ko Hrvatje in Srbi vse razcep-ljene zemlje zakličejo Dunaju: naj se vrši zakon, naj se izpolnijo kraljeve obveze — naj se Hrvatska ujedini! Ali ista Avstrija, ki skozi 100 let ni mogla nositi dalmatinskega bremena, sedaj kar ne more brez hudih bolečin odtrgati od svojega mehkega srca svoje — miljenke Dalmacije! Ironija!

Te dni je potoval po Dalmaciji predsednik hrvatskega sabora, dr. Medaković. Dalmacija je tega svojega prvega deželana (ker isti je predsednik sabora kraljevin Dalmacije, Hrvatske in Slavonije) pozdravila po Čingriji, Trumbiću, Miliću in jednaki veljavnih možeh. Ne oporekamo vspeha ob-skurnemu delu kamarile, ali gotovi smo, da tudi ona pozna razpoloženje v deželi v teh dneh. In to nas tolaži. Mi nimamo, da bi koga razgrevali za naše pravice, ker so nam bratje zaposleni, niti se ne maramo več prerekati z italijanskim „javnim mnenjem“ glede laži naših odpadnikov. Ko bo otvoren deželni zbor v Zadru, povzdigne šestorica zastopnikov 15.000 pečenih italijanašev zopet svoj glas radi opresije s hrvatske strani in bodo s tem opravičevali dunajsko-kamarilsko politiko svojo. Žinjimi bo tudi oni najzvestejši iz stranke čistih. Ali na drugi strani bo stala vsa ostala dežela, ki bo sodila Dunaj in njegove najjemnike, a najostreje nove khuenovce, italijanaše, ki so se v imenu kulture ponižali v sluge neprijateljem naše svobode.

Ne gre več sedaj za ohranitev 2000-letne kulture in Dantejevega jezika pred invazijo barbarov, ampak sedaj gre za khuenščino najčisteje pasme, ki naj bi jej bila kultura le v podlago....!

Kotoranin.

Na jugoslovanskem Pijemontu.

Popotni utrinki iz Srbije.

Piše Franjo Kraševco.

III.

Prvi beligradski utisi. — Na kolodvoru. Nič pašuša — „Pri ruskem carju.“ „Kod grada Soluna.“ — V čitalnici „Slovenskog Juga.“ — Topčider. Letovišče kraljev Obrenovičev. Velikodušnost kralja Petra Kćustnjak. — Beogradska električna železnica. — Na Teraziji. Pred kraljevo palačo. — Na Kalimegdanu. Spomeniki znamenitih Srbov. Beogradska trdnjava. — Mali Kalimegdan — beogradski Prater. — „Kod Arnauta.“ — Beogradska „bohème.“ — Dragutin Inkiostri in jugoslovanska narodna umetnost. — Nov jugoslovanski umetniški pojav v Srbiji. — V narodnem pozorištu. Spomenik knjaza Mihajla. V narodni skupščini. — Izlet v Zemun. — Beogradska žurnalistika in kolportaja. — Carinska vojna.

So tudi drugi ljudje, ki pravijo, da je vse lepo in pametno, ali pri nas da ni umetniških sil, ni dovoljnih delavcev za oživotvorenje tako velikega ideala. Tem ljudem odgovarja Inkiostri z mirno zavestjo, da že nekoliko mesecev predava v beligradski „Umjetničko-zanatlijskog školi“ in da je popolnoma uverjen po živih dokazih, da se oni varajo! Beligradski umetnik je prepričan, da imamo dobre mlade sile, bistre ume, zdrave talente, ali nimamo šol, kjer bi se mogli izšolati, da se ne zastrupljajo s tujo kulturo naših rojenih neprijateljev. Inkiostri je prepričan, da bi

preko mladega lica — in prsi so se privzdigale naglo.

Smilil se mi je. Njegov dušni boj je bilo čitati z lica. Nisem imel moči, da bi ga tolažil. Pa saj tolažba še huje razjeda dušo!

Čez nekaj časa me je pogledal in zakrohotal se glasno: ha — ha — ha — ha! da so se navzoči gostje ozrli proti najini mizi. Na to je prislonil vrček k ustom in izpraznil ga do dna.

Za prvim je naglo izpil drugi in tretji, potem se je obrnil k meni rekoč:

„Tako, zdaj sem hladnejši — in treznejši! Prijatelj — prišel sem in odrinem kmalu. Kaj sedaj občutim, lahko sodiš sam. Prošnjo imam de tebe. Pojdi k mojim in povej jim, da sem odšel zopet v tuji svet. Bolje je za-me, da odpotujem koj brez slovesa. Ne skrbite za-me: radi enega nezvestega dekleta, četudi je udarec hud — si še ne požennem kroglo skozi glavo! — — —“

Prišel je čas vlakovega odhoda; spremlil sem prijatelja na postajo, a razvedriti ga nisem mogel z nobeno stvarjo. Podala sva si roke — vlak je ostro zažvižgal in odvel s seboj nesrečnega mladeniča v daljni, burni svet.

ravno v Belemgradu bila potreba take šole. Žalibog, ne samo da manjka čuvstva za lepoto, ampak vlada velika naklonjenost nasproti tuji kulturi! Inkiostri ima izkušnje in vidi, kako se naši mladeniči, vračajoči se z Dunaja, Monakova, Berolina, skoro sramujejo svoje narodnosti; in ako so v domovini telesno, njih duša je na tujem. To opaža Inkiostri na svojih učencih. Zato trdno upa, da seme, ki je seje, pade na plodno grudo, da je vsprejme in razvija; ker sicer gorje, kakor pravi pesnik:

„Mrijeti češ kad počneš sam u ideale svoje sumnjati.“

Ali vsi plemeniti nasveti umetnika Inkiostri-ja bili bi brezkoristni, ako to seme ne najde v narodu žive volje, da odvrže od sebe vsako imitacijo in da se sam potruzi izraziti sam sebe v novi narodni vzvišeni umetnosti, ki more iziti samo iz čvrste nakane, da se dá istinita živa oblika temu, kar se občuti! Pusta je nada iskati novi slog v svetu, ki se ruši! Mi šele začinjamo živeti svobodno, in v vsem, kar nam odkriva etnografija, leži ona iskra, ki zasije bajno svetlobo in stvori zakon naše nove ere. Nemški, angleški, francoski, italijanski umetniki in kritiki kličejo: stvarjajmo, stvarjajte nam nekaj novega, ali to novo naj bo naše! Tudi Inkiostri veli: stvarjajmo nekaj novega! ali to novo naj bo — jugoslovansko!

Dragutin Inkiostri je rojen Dalmatinec iz Spljeta. V slikarskih umetnostih se je izvežbal v Italiji. V Belemgradu deluje zajedno se svojim rojakom Paško Vucetičem. Poslednji deluje v figuralni in plastični umetnosti, prvi pa v dekorativni. Inkiostri je videl, kako se Čehi trudijo, da ustvarijo svoj umetniški preporod, naslanjajoči se na etnografijo. On je imel prilike, da je prepotoval vse jugoslovanske zemlje, seznanil se je z nestevilnim in dragocenim etnografskim materialom, pa se je posvetil tej ideji dušo in telesom. Mnogo tega materijala je umetnik našel v beligradskem in sarajevskem muzeju. Ves materijal, najden v narodu in v muzejih, je surovina. Njegova naloga je, da iz tega surovega materijala stvori nekaj, kar odgovarja današnjemu novemu estetskemu duhu, ki obvladuje umetniško Evropo. Temu cilju pa se umetnik ni mogel približati drugače, nego iskaje: po kakšnih oblikah je jugoslovanski rod stvarjal svoje umotvore in katerim umetniškim duhom so bili inspirirani? Vodjen od teh dveh struj — to je od prirode in narodne stilizacije — ustvaril je umetnik nekaj tretjega, kar, povsem novo, odgovarja popolnoma zahtevam moderne estetike, istodobno pa je popolnoma narodno. Pred 30 leti ni se moglo ni misliti na to, ker so bili vsi umetniki ali sužnji ali trgovci. Danes je svobodni duh prebudil čisto

Težek mi je bil pot k njegovim, k njegovi sivi obnemogli materi.

Vesela mi je prišla naproti, saj ni slutila, da jej prinašam slovo od njenega ljubljenca — sina!

Biserne solze so močile starkino lice, ihtela je, ko sem jej povedal zgodbo o njenem nesrečnem prevarjenem sinu.

„Bodi krepak moj ubogi sinko! Če te vse zapusti, tvoja mamica te bo večno ljubila“ je izdihnila starka — — —

Tu pa tam so prihajala k meni v obiske njegova pisma, polna sarkazma ironije. Razposajen smeh je vel iz njegovih črk, a dozdevalo se je meni to le odmev bolesti njegove duše.

In zopet je prišel v svoje rodne kraje. Prestračil sem se ga! Lehkoživec — pijanec je postal. V lica zabuhel, oči vse krvave, zanemarjem in zamazan!

Nekdanji pošteni in značajnež — sedaj veren obiskovalec razupitih hiš in prijatelj najnižjih ženskih bitij.

Kjer je največje blato, kjer najbolj smrdi, tja se obrača, tam gazi.

Opominjal sem ga, prosil: „Prijatelj zmodruj se!“

„Ej, bratec, prepošten ne smeš biti

PODLISTEK.

Uničeno življenje.

Drago Komac.

Poznam ga že dolgo; vzoren, pameten mladenič je bil!

In življenjen ga je potegnilo v svoj vrtinec, v katerega se potaplja in v katerem ga zakrijejo nekega rosnega dne penete zamazani valovi.

Kam si prišel, veseli, pošteni mladenič? Zakaj si zašel v kalužo, v kateri pogineš. —

Daleč iz tujine je prišel nekelej, da obišče svojo ljubečo nevesto. Vesel je stopil na domača tla, kjer ga je čakalo njegovo — vse!

Zakaj si takrat prišel — zakaj!? Ali ti je zlobna usoda navdahnila misel, da hiti v domovino!? Dospel si z upov polnimi srcem in zapustil si rodne trate — z ubitim, porazenimi nadami! — — —

Radosti so se mu žarile globoke temne oči oni dan, ko je prišel in ko sem ga srečal.

Brezskrbno vesela sva bila oba in radovala sva se najinega svidenje.

Sprehajala sva se tja skozi senčni mestni park. V grmovju žvižgali so zlatokluni kosi, in nad nama, po košatih kostanjih, so se pretepali razbrzdani vrabci.

„Pojdiva tja doli v zadnji skrivni kotiček, kjer med grmovjem in dehtečim jasmynom sameva klopica“. Je rekel in počasi sva stopala v ono smer po peščeni poti, ob kateri je sedelo polno meščanstva s celo trumo kričečih otrok.

In tam doli — obstal mu je korak na klopici je sedela v objemu drugega ona — njegova — zvesta ljubica.

Prebledel je; rahel vzklík presenečenja se je vzbudil tam znad klopi, in težko trudno mi je šepnil: „Pojdiva!“

Z naglimi velikimi koraki je hitel iz parka v mestni hrup. Molče sva stopala eden tik drugega — boječa se oba pričeti pogovor.

Sredi mesta sva zavila v gostilniški vrt in sela k okrogli mizici. Par gostov je sedelo razkropljenih po vrtu.

„Vrček piva!“ je rekel natakarkju z meni tujim glasom.

Strmel je v tla, mišice so trepetale

se je bala, da bi se nje oče sprl z njenim možem, vsled česar je zaklenila vrata. Oče je parkrat potrkal, a ko je videl, da je njegovo trkanje brezuspešno, je začel razbijati po vratih z nekim železnim utežem. Razbijal je toliko časa, da je bila slednjic hči v strahu, da razbije vrata. Da to prepreči, je hči vendar odprla, a komaj so bila vrata odprta, je oče skočil nad hčer ter jo hotel vdariti z utežem. V tem je priskočil Feliks Zucale, ki je tasta razorožil in ga potem izročil redarju. Ta ga je pa odvedel na policijski komisariat, kjer so ga zaprli za toliko časa, da se je moč streznil.

Priporočljiv tovariš. Težak Ivan Bukšič stanuje v Škedenju v hiši št. 212. Do pred nekaj dnevi je stanoval v istej sobi z njim tudi 39-letni težak Josip M. Neki dan tega tedna je pa poslednji zapustil isto stanovanje, a dan po njegovem odhodu je Bukšič zapazil, da mu je bila ukradena srebrna ura z verižico, v vrednosti 22 kron. Včeraj popoldne je šel Bukšič na policijo in tam prijavil dogodek, izjavivši, da je popolnoma gotov, da ga je okral Josip M.

Radi roparskega napada je bil predvčerajšnjim aretovan pri sv. Jakobu činar Anton S., doma iz Dekani, a stanujoči pri sv. Mariji Magdaleni spodnji. Anton S. je namreč minolo nedeljo noči na cesti, ki vodi v Škedenj, napadel težaka Sofronija Gemari, ki stanuje pri sv. Mariji Magdaleni spodnji v hiši št. 338, ter mu se silo vzel uro in verižico ter 10 kron denarja.

Lesna tatvina. Lesni trgovski tvrdki R. Curro & sin, ki ima zalogo in urade na Miramarski cesti, in Marco Demetrio, ki ima urade in zalogo v ulici del Coroneo, sta bili dali teh dni prijaviti policiji, da jima manjka iz zaloge v prosti luki: prvoimenovani 119 dilj, v vrednosti 125 kron, a drugoimenovani 140 dilj, v vrednosti 175 kron.

Policija je potom poizvedovanj kmalu zasledila tatova, ki sta 35-letni težak Viktor C., stanujoči v ulici Torricelli, in 43-letni težak Alojzij C., stanujoči v Rocolu. Aretovana sta bila oba in odvedena na policijo, kjer je Viktor C. dejal, da je šel po one dilje v zalogo tvrdke Curro & sin po ukazu nekega Ivana Longo, ki je uradnik pri neki drugi tvrdki z lesom, dočim je Alojzij C. priznal, da je onih 140 dilj ukradl v zalogi tvrdke Marco ter je tudi povedal, kje da jih je shranil.

Seveda so djali oba pod ključ.

Hotodar in vreme. Danes: Maksimilijan, škof in mučenec; Drugislav; Priba. — Jutri: Edvard, kralj; Sibislav; Rožica. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 20° Celsius. — Vreme včeraj: jasno, veter.

Društvene vesti in zabave.

Tamburaški odsek pev. društva „Kolo“ naznanja vsem gg. tamburašem in tamburašicam, da prihodnja vaja bo jutri ob 8. uri v veliki dvorani gostilne „Balkan“ („Alla Grotta“), ulica Tivarnela št. 5 blizu lekarne Ravasini.

Več udov konsumnega društva pri sv. Jakobu sklicuje za soboto dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer društvenike na zelo važno posvetovanje. Ker se gre za važne koristi konsumnega društva, za to so društveniki naprošeni, da se v velikem številu udeležijo posvetovanja.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu bo imelo v soboto, 13. dne oktobra 1906, ob 8. uri zvečer, v hotelu „Steierhof“ v posebni izbi svoj X. občni zbor po tem vopredu: 1. Poročilo o delovanju in lanskem šolskem letu; 2. Volitve, eventualni predlogi. Vse prijatelje društva in slovenskih dijakov vabi na obilno vdeležbo odbor.

Trgovsko izobraževalno društvo naznanja vsem p. n. trgovcem, da se bodo gojenci za nedeljsko populudansko šolo, kakor tudi slušatelji tedenske večerne šole vpisovali v nedeljo, 14. t. m. od 2—4. pop. v prostorih „Trgovskega izobraževalnega društva“, V. s. Francesco 2.

Poučevali se bodo poleg knjigovodstva tudi drugi, za vsakega človeka neobhodno potrebni predmeti.

Ker smo prepričani, da vedo vsi zavedni trgovci ceniti korist šole, upamo, da stori vsaki trgovec svojo narodno dolžnost s tem, da vpiše svoje gojence v šolo, da jim na ta način pomore do boljše izobrazbe.

Odbor

„Trgovskega izobraževal. društva“.

V počestčenje spomina pok. Ferdinanda Perhavca je podaril g. V. F. 10 K ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija.

Bratje Sokoli!

Redna telovadba se je pričela s 1. okt. t. l. in sicer: Za starejše brate ob torkih in petkih od 7—8. ure zvečer; za gojence ob sredah in sobotah od 3—4. popoldne; redni telovadci ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8. ure do 9. ure in pol.

Dijaki se pridružijo starejšim bratom in rednim telovadcem, tako namreč, da telovadijo mlajši in oni, ki nimajo časa zvečer, s starejšimi brati, a v posebni vrsti, večji pa z rednimi telovadci skupaj.

Vse brate se opozarja, da se redno in točno vdeležujejo svojih vaj.

Razne vesti.

* **Minister za železnice** dr. Derschatta je še vedno tako bolan, da ne sme iz postelje.

* **Za zagrebško opero** je dovolil zagrebški občinski svet 30.000 kron letne subvencije.

Brzobjavne vesti.

Nadvojvoda Oton.

DUNAJ 11. — „Biro Wolff“ poroča z grada Schönau, da se nadvojvoda Oton počuti bolje.

Veliki potresi.

DUNAJ 11. Včeraj in danes so seismografični aparati centralnega zavoda za meteorologijo zabeležili 3 potrese, prva 2 oddaljena 10.000 km, tretjega pa oddaljenega 13.000 kilometrov.

Štrajk pekovskih pomočnikov.

BUDIMPEŠTA 11. Skoraj vsi pekovski pomočniki Budimpešte, 2500 na številu, so sklenili pričeti štrajkati, ker so pekovski mojstri odklonili vse njih zahteve. Pomočniki ne bodo že danes po noči delali. Mali pekovski mojstri so sklenili staviti se na razpolago velikim pekovskim mojstrom. Vojaške oblasti se naprošene, naj stavijo na razpolago vojaško osobje. Pričakovati je, da bodo vojaške oblasti te prošnji ugodile.

Državni tajnik Tschirsky na Dunaju.

DUNAJ 11. Včeraj je prišel semkaj državni tajnik Tschirsky, dospevši iz Ogrske. Sestal se je že z nemškima poslanikoma na Dunaju in v Rimu. Obiskal je tudi ministra vnanjih stvari, grofa Goluchowskega. Danes po noči odpotuje v Italijo. V Rimu ostane več nego teden dni.

Škofovske konference.

DUNAJ 11. Danes so pričele škofovske konference, ki bodo trajale ves teden.

Povišanje diskonta.

AMSTERDAM 11. Nizozemska banka je povišala diskont od 4 1/2% na 5%.

LONDON 11. Angleška banka je povišala diskont od 4% na 5%.

KRISTIANIA 11. Norveška banka je povišala diskont od 5% na 5 1/2%.

Republika Ekvador.

QUITO 11. Konstitujoča skupščina se je sestala ter je izvolila provizoričnim predsednikom republike generala Alfaro.

Pošta iz Tokija v London v 17 dneh.

LONDON 11. „Daily Telegraphu“ poročajo iz Tokija, da se Japonska pogaja z Rusijo za poštno zvezo preko ruske države, vsled česar bi pošta iz Tokija dospela v London v 17 dneh.

Perzijski parlament.

TEHERAN 11. (Petrogr. brz. agent.) Predsednikom perzijskega parlamenta je bil izvoljen bivši minister za trgovino Sauveh ed Dauleh.

Pogreb Adelaide Ristori.

RIM 11. Danes popoldne se je vršil pogreb tragedkinje Adelaide Ristori. Pogrebu so prisostvovali minister Gianturco in državni tajnik Ciuffoli, načelniki oblastnih, mnogo znamenitih oseb vede in znanosti in velika množica ljudstva. Med mnogostevilnimi venci sta bila tudi kraljice-vdove Margarite in mesta Rima.

Kaznovana župana.

ROUEN 11. Prefekt je odstavil župana v Le Houlm in Herronu, ker sta skušala zopet razobesiti v šoli razpela, ki so jih učitelji odstranili.

Vojaške vaje na Romunskem.

BUKAREŠTA 11. Velike vojaške vaje se vsled zelo slabega vremena niso mogle vršiti prvi dan, zato je bil pričetek vaj odložen za 24 ur. Ker je med tem zopet nastalo lepo vreme, se program vaj v navzočnosti kralja razvija v popolnem obsegu.

Izvoz volov iz Srbije.

BELIGRAD 11. Prvi transport, 125 pitanih volov, ki ga je odposlala eksportna banka, je preko Soluna dospel v Genova.

Volovi so bili prodani po 77 cent, pri kilogram, na živo težo.

Rusija.

HELSINGFORS 11. Kongres kadetne stranke je s 84 proti 44 glasom vsprejel resolucijo, predloženo od centralnega odseka, ki proglašja pasivni odpor nemožnim. Resolucija manjšine, ki priporoča organizacijo pasivnega odpora, je bila zavržena z 88 proti 53 glasom.

PETROGRAD 11. (Petrogr. brz. agent.) Inozemski listi priobčujejo vznemirjajoče vesti iz Sebastopola o dezertiranju mornarjev, ki se vrši že v takem številu, da ne morejo ladije odpluti. Štab vojne mornarice označa taka poročila kakor popolnoma neosnovana ter izjavlja, da se ne sme smatrati kakor dezertiranje, ako mornarji dobrovoljno zapuščajo ladije in da se je pripetilo le malo takih slučajev. Istotako je popolnoma neresnično poročilo, da drže mornarji admirala Skrydlova vjetega.

LODZ 11. (Petrogr. brz. agentura). — Tukaj je izbruhnil generalni štrajk. Tovarne, prodajalnice in šole so zaprte. Listi ne izhajajo.

VLADIVOSTOK 11. (Petr. brz. agent.) Na parniku „Ana“, ki je bil namenjen v Čifu, je deset Hungusov, ki so se izdali za kitajske delavce, napadlo kapitana in častnike. Oropali so potnike ter zbežali na čolnih z (Dalje na četrti strani).

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli:

Kugler G., zdravnik, PULA; Bergand J., posestnik, LJUBLJANA; Matzner W., ofic., BPEŠT; Dr. Bartel F., zaseb., CELOVEC; Matana P., trg., DUBROVNIK; Pogačnik A., gostiln., LJUBLJANA; Kost J., trg., DUNAJ; Storz K., zaseb., DUNAJ; Maurer A., trg., DUNAJ; Hofer F., zas., LENGENFELD; Berroth K., učitelj, ESSLINGEN; Ritter C., učitelj, ESSLINGEN; SARIĆ J., dijak, FORT. Nadalje so došli častniki iz K. s. z. z. g. s. : Spanyik E., Dollner F., Burel K., Dr. Gellner K., Wagner V., Tauscher A., Kirchner P., Györy K., Mocsary E., Cavallor E., Rossmann H., Batusid M., Georgievic M., Chrestels K., Gernary K., Kiss J., Zircher A., Dragony A., Dragony W., Pachhofer W., Friedrich E., Moran R., Thraun V., Todor K. in Thuroczy V.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIZZA ROSARIO (šolsko poslojpe).
Geno, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Izvožen cenik brezplačno in franco

Gostilna „MAJČEN“
ulica Nicolò Macchiavelli 34
Toči se
Jstrsko, Vipavsko in Dalmatinsko vino. — **Dober kraški teran.**
— **Izvrstna kuhinja.** —
Za obilen obisk se priporoča slavnemu občinstvu
IVAN LAH.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.
Izvožen cenik brezplačno in franco
Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
— **TRST** —
ulica Malcanton št. 1
po zelo nizkih cenah.

Potrjim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je danes ob 9. uri predp., po dolgi in mučni bolezni, previdena se svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zapala naša preljubljena soproga, mati, oziroma sestra

Marija Klemenc
roj. Vesel

Pogreb predrage pokojnice bo v soboto dne 13. t. m. ob 10. 1/2 uri popoldne iz hiše žalosti (ulica S. Antonio št. 1) naravnost na pokopališče pri sv. Ani.

TRST, dne 11. oktobra 1906.

JAKOB KLEMENC, soproga.

Jakob (c. k. poročnik pri domobranskem polku št. 27)	sinovi	Mihael Vesel, brat.	sestre
Milan (enoletni prostovoljec pri domobr. polku št. 27.)		Vekoslava Valenčič	
Stanko		Ljudmila Valenčič	
		Julija Pekit	

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehnne otroke in rekonvalescente.

Prozvroda veljko do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odkriveno s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi pričevall.

I. SERRAVALLO
— **Trst.** —

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.
KATALOGI BREZPLAČNO.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH. **Najvspešneje sredstvo proti** DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu **Rafaela Godina**, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: **sv. Jakobu** in **Josipa Godina**, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odrošlja manje od 4 steklenic proti poš. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franco poštnine in zavoj.

HOTEL BALKAN 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Počkaj & Žogi HOTEL BALKAN

Popom 7000 rubljev. Eden roparjev ni mogel zbežati in je bil vjet.

Listnica uredništva.

Od več strani se nas povprašuje, zakaj je bila prenešana razprava, ki se je imela vršiti na zasebno obtožbo našega urednika proti g. Franu Poliču in dr. na dan 8. t. m. pred tukajšnji poroto. Ta razprava je bila prenešana, ker je tožitelj prosil za delegacijo drugega porotnega sodišča, kjer bi bila porota sestavljena iz samih Slovencev. To je tožitelj moral storiti iz več razlogov. Lahko bi nastopil tudi pred tukajšnji poroto, če bi bil tudi toženeec pripravljen posluševati se na razpravi le slovenskega jezika. Ta slučaj bi bil najlepše služil v dokaz o potrebi slovenske porotne klopi v Trstu. Toda g. Polič si je izbral italijanskega branitelja in je toliko na sodišču kolikor v privatnih razgovorih izjavil, da bo govoril italijanski, s čemer bi se bil dal ne samo slab izgled narodne mlčnosti, temveč bi se tudi nevarno prejudiciralo naše stališče nasproti tržaški poroti in bi bil tožitelj stavljen v neugoden položaj pred italijanskimi porotniki. Tožitelj je, da se to prepriča, moral se odpovedati svojemu prvotnemu namenu, da eventualno nastopi tudi pred tržaško poroto. Sploh bi pomenjalo to veliko žrtev za temeljitost postopanja, ker je ves proces vodjen v slovenskem jeziku, in posebno, ker morajo sodniki poznati nekaj hrvaščine, da morejo soditi o krivdi obtoženca. Kakor dokaz namreč, da je res g. Polič spisal dotične članke, se tožitelj med drugim sklicuje tudi na nekatere hrvaške, obtožencu lastne izraze, ki se nahajajo v člankih. Iz procesualnih obzirov in se stališča neposrednosti postopanja je za ta proces neobhodno potrebno, da sodniki, vsehvišji porotniki, umejo popolnoma dobro slovenski jezik. Takih porotnikov pa v Trstu sedaj, žalibog, še nimamo. Zato je bilo treba prositi za delegacijo, da pride slovenski proces pred slovensko poroto.

Trgovina.

Borzna poročila dne 11. oktobra. Tržaška borza.

Napoleoni K	19.13—19.16	angleške lire K	—
do —	—	London kratek termin K	240.32—240.32
Francija K	95.35—95.55	Italija K	95.45—95.05
italijanski bankovci K	—	Nemčija K	117.47—117.70
svetovna rentna K	98.65—99.95	ogrška rentna K	94.60—94.90
italijanska rentna K	—	—	—
—	—	kreditne akcije K	672.50—674.50
državne železnice K	683.50—685.50	Lombardi K	180.—182.—
Lloydove akcije K	775.—780.—	Srečke Tisa K	331.75—335.75
Kredit K	496.—	do 483.—	—
Bodenkredit 1880 K	302.—310.—	Bodenkredit 1889 K	302.—310.—
Turške K	160.—	do 162.—	—
Srbske	—	do —	—

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	včeraj	danes
—	99.85	99.85
—	99.90	99.60
Avstrijska rentna v zlatu	116.55	116.45
—	99.—	99.—
Avstr. investicijska rentna 3 1/2%	88.65	89.60
Ogrska rentna v zlatu 4%	112.40	112.40
—	94.75	94.65
—	84.35	84.35
Akcije nacionalne banke	1760.—	1760.—
Kreditne akcije	675.75	674.75
London, 10 Lstr.	240.22 1/2	240.30
100 državnih mark	117.55	117.50
2 1/2 mark	23.47	23.47
20 bankov	19.12	19.11
100 ital. lir	95.55	95.50
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep) — Francoska rentna 95.87, italijanska rentna 102.50, španski exterieur 95.85, akcije otomanske banke 667.—. Menjice na London 252.10.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška rentna 94.— avstrijska zlatna rentna 97.65, ogrska 4% zlatna rentna 95.05, Länderbank 484.—, turške srečke 145.50, parizka banka 15.61, italijanske meridionalne akcije 792.— akcije Rio Tinto 18.68 Mlačna. London: (Sklep) Konsolidiran dolg 86 1/2 srebro 31 1/2, Lombardi 7 1/2, španska rentna 95 1/2, italijanska rentna 101 1/2, tržni diskont 4 1/2, menjice na Dunaj 24.36. Trdna.

Tržna poročila 11. oktobra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.48 do K 14.50, rž za okt. K 12.88 do 12.90, oves za okt. od K 13.92 do 13.94, koruza za okt. 12.94 do 13.—. Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zboljšano, tendenca trdna. — Prodaja: 35.000 met. stot., za 2%, do 5 stotink višje, druga žita trdna. Vreme: lepo in hladno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za oktober 36 1/2, za december 37 1/2, za marec 37 1/2, za maj 38.—. Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—39 navadna reelna 40—41 navadna dobra 42—44.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za oktober 18.95, za november 18.65, za dec. 18.70, za jan. 18.80, za februar 18.90, za marec 19.—. Mirno. — Vreme: lepo.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 46 1/2, za december 46 1/2. Mirno. New-York. Kava Rio za bodoče dobave: Trdno, za 10 do 15 stotink višje. — Prodaja: 12.000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 3/4 Sh. Mlačno.

Pohišstvo svetlo ali temno, se prodaja; polne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich, 451

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst izpostavlja kavo, riž, olje

Učenca sprejme takoj trgovina jestvin. Teden-ska plača in svoje redilo. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

Komptoristko Slovenko, zmožno nemškega in laškega jezika, sprejme industrijsko; odjetje. Ponudbe s pričevali na „Zaloga pohištva“, ulica Rettori 1 1158

Radi odpotovanja se takoj proda „Poliphon“, popolnoma nov z 30 kovinskimi ploščami; izbrani, večinoma ruski komadi. Igra mehko in harmonično. Primeren za društvo in rodbino. — Cena 35 gld., vreden 90 gld., Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“ 1333

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh let-nih dobah v zalogi Josipa Dolčič, ulica Sorigente 7, telefon 1465. (27)

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsa-keršnje popravilo kakoršne si bode ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Prva slovenska zaloga pohištva in tovarna ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Spalna meblirana soba za enega ali dva gospoda se odda v najem na Greti. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“ 1107

20 kron darujem onemu, ki me samo obvesti, na kak skrivnostni način je v ulici San Francesco d' Assisi št. 41 izgubil črn maček, skopljen, z belimi lisami na prsih in na nogah. Maček je izginil v noči 22. septembra t. l. Kdor kaj ve, naj se obrne „Inseratni oddelek Edinosti“ ulica Giorgio Galatti št. 18, mezzanin, na levo. 1500

Gospodično, lepe zunanosti, išče „Inseratni oddelek Edinosti“ za nabiranje oglasov. Zahteva se, da zna govoriti slovenski, italijanski, in ako možno nemški; da je inteligentna, srčna, zgovorna in odločna, in da se zna predstaviti strankam. — Ako bo imela dobro voljo in marljivo delala, si lahko zasluži najmanj 70—80 K na mesec. — Oglasiti se je na „Inseratni oddelek Edinosti“ (Ulica Giorgio Galatti št. 18, mezzanin, levo, Narodni dom). 1777

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da je njegovo prejšnjo na Korzu št. 2 obstoječo trgovino

z delikatesami in prekomorskim blagom

preložil

v ulico Cavana št. 13

(nasproti škofijijski palači)

Ker je nova trgovina povečana ter vedno svežim ter najboljšim raznovrstnim blagom opremljena, nadejam se mnogobrojnega obiska udani

Anton Furlan.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefono št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE IN SHRANJEVANJE PREPROH

Točna potrežba in nizke cene.

Ustanovljena leta 1867.

Odlikovana

livarna V. Vincenc Osvaldella

ul. Media 28 TRST Telefon 374

Mehanična delalnica.

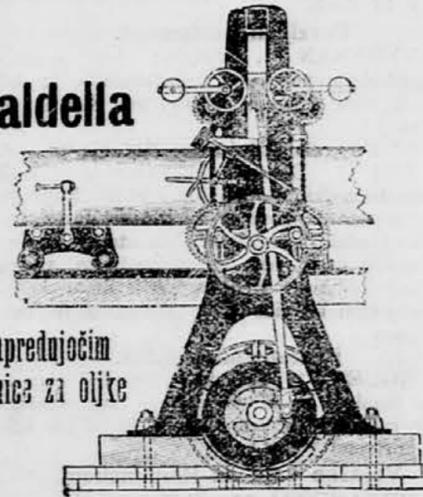
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.

Stiskalnice za grozdje,

najnovjšega sestava na množiči se obrat in napredujočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke

z obratom na vijak in vodnim pritiskom.

Vodne stiskalnice. Proračunina zahteve.

Dr. KOLB

bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik

Dr. A. Mitták, ulca della Zonta št. 7, I. — TRST

Plombovanje zob po najboljših znanstvenih zistemih.

Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. **Hans Schmidt**, bivši sodrug Dr. A. Mittáka odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastavah v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljatve na deželo. 361

Gospodska hiša v tržaški okolici nova z lepim razgledom, ob glavni cesti, z vodo, zelo pripravna za gostilno ali drugo obrt se proda po ugodni ceni ali pa se zamenja s kako hišo v mestu ali z malim posestvom v bližini mesta. Pojasnila pri „Inseratnem oddelku Edinosti“ 1100

Iščeta se dva učenca, ki imata veselje za kleparstvo pri V. L. u z n. r., Belvedere 24. 1148

Prvi glavni koncesijonirani zavod za čiščenje

UNION

Podjetnik **OTTO HÖFER**

Trst - ulica Fontana št. 11 - Trst

TELEFON št. 915

Podruž. BRNO (Moravska) Chechnergasse 3 A

Vsako, kakoršno si bode delo za čiščenje — kakor ribnje potoč, leščenje in krtačenje parketov, čiščenje oken, ribanje in namakanje podov z oljem, sušenje tapetov itd. — se izvaja točno po ameriški metodi. — Enaka podjetja v BRNU. Dolgoletna praksa — in zato zanjanečno čisto in stvari primerno delo.

Naročbe po najnižjih cenah.

Fran Kociančič, Trst

Via Campanile št. 11 (P. Ponterosso)

Naznanjam vsem slovenskim družinam in kuharicam, da sem prevzel

Veliko trgovino jestvin

z mešanim blagom

blago prve vrste po jako nizki ceni.

Pošiljam blago tudi od 5 kg naprej na deželo po povzetju ter se priporočam za mnogobrojni obisk.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletih potrebnih pritlikin

mehanična delalnica kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma št. 3

Velika zaloga

dežnikov

se nahaja v prodajalnici

CARLO TAGINI Trst

ulica Barriera vecchia 5.

Poprave izvrši v najkrajšem času po najnižih cenah.

VELIKA ZALOGA praznih buteljk

TRST

ulica delle Ombrelle št. 5

Guido e Nogo Coen

100.000 buteljk od šampanjca

za refošk

Prodajejo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. itd. **VELIKA ZALOGA** Buteljk od pol litra, 1 litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene.

Prevzamejo se dopošiljatve na deželo.

Kupuje se razbito steklo vsake vrste.

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva

Em. Ehrenfreund

(proj. Jesti)

ulica Nuova 24 (prilike)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

EVGEN BUCHETTI

TRST — ulica delle Acque 2

Prodajalnica jestvin, kolonialnega blaga, dlukates, svežega in suhega sadja.

Novi furlanski salami — Videmski kotekini — Graški gnjat. — Ovčji sir piemontski — Ovčji sir star iz Kornije — Parmezan I. in II. vrste — Oljke zelene — Konserve iz pomodorov ital., najbolje vrste. Na debelo in drobno. Cene brez konkurence.

Električno vpeljavo izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione št. 6.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho (s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje. Pregrinjala se like po 20 vrč. komad.

V prodajalnici manufakturnega blaga

L. G. Colombani

ulica Vincenzo Bellini št. 18

Novo došlo blago!

za predstoječo sezono. Volneno blago. Flanele in Fuštanj zadnje novosti!

Specijaliteta drobnih predmetov in nakitov